

Szerzők

Koltai Júlia	<i>MTA–TK Lendület Digitális Társadalomtudományi Kutatócsoport, HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont Eötvös Loránd Tudományegyetem, Társadalomtudományi Kar</i>
Wilhelm Imola	<i>HUN-REN Szegedi Biológiai Kutatóközpont</i>
Kecskés Gábor	<i>HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont, Széchenyi István Egyetem</i>
Hatvani István Gábor	<i>HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont</i>
Lipták Katalin	<i>Miskolci Egyetem</i>
Lencsés Ákos	<i>Kodolányi János Egyetem</i>
Kemenesi Gábor	<i>Pécsi Tudományegyetem</i>
Lengyel Balázs	<i>HUN-REN Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Budapesti Corvinus Egyetem</i>

Levelező szerző: lengyel.balazs@krtk.hun-ren.hu

DOI: [10.36820/fka.2024.EUfunds.hun](https://doi.org/10.36820/fka.2024.EUfunds.hun)

Köszönetnyilvánítás: A szerzők köszönettel tartoznak Rudas Szilviának és Knap Árpádnak a felmérési kérdőív programozásában nyújtott segítségükért, valamint Kmetty Zoltánnak a súlyok kiszámításában nyújtott támogatásáért. A szerzők köszönetet mondanak a Magyar Tudományos Akadémia vezetésének és Pethő-Szirmai Juditnak a kérdőív terjesztésében nyújtott segítségükért a pályakezdő kutatók körében.

Finanszírozás: Magyar Tudományos Akadémia Lendület Programja: LP2022-10/2022

Szerzői hozzájárulás: Ötlet: KJ, KG, WI, HIG, LK, LÁ, KG, LB; Módszertan: KJ; Vizsgálat: KJ; Vizualizáció: LB; Finanszírozás: KJ; Projektadminisztráció: KJ, KG, WI; Konzultáció: LB; Írás – eredeti szöveg: LB; Írás – átnézés és szerkesztés: KJ, KG, WI, HIG, LK, LÁ, KG, LB

Kivonat

2022-ben az Európai Unió Tanácsa az átláthatóság és az akadémiai szabadság csorbulására hivatkozva felfüggesztette az alapítványi fenntartású magyar egyetemek uniós kutatási forrásokhoz és csereprogramokhoz való hozzáférését. Az EU és Magyarország között azóta is folyamatos a vita, hat egyetem fellebbezésének közelmúltbeli első tárgyalása az Európai Unió Bíróságán pedig a források elhúzódó felfüggesztését valószínűsíti. Az alábbiakban egy átfogó kérdőíves felmérés eredményeit foglaljuk össze, amely a magyar tudományos- és kutatói közösséget érintő, a felfüggesztés következtében kialakult helyzetet tárja fel. Az eredmények közül különösen riasztó az a megállapítás, amely szerint a hatások nemcsak a felfüggesztett intézményekben dolgozókat, hanem a még finanszírozásra jogosult intézmények munkatársait is érintik. A felmérés eredményei rámutatnak arra az átható bizonytalanságra is, amely az EU-s kutatási pályázatok külföldi konzorciumvezetőinek körében tapasztalható azzal kapcsolatban, hogy egyáltalán érdemes-e együttműködniük magyar egyetemekkel és kutatóintézetekkel. Ez a kétségekkel teli légkör károsan hathat a magyarországi kutatás nemzetközi megítélésére, amely hosszú távon akadályozhatja az ország tudományos versenyképességét.

Háttér és felmérés

2022. december 15-én, az Európai Bizottság javaslata alapján, az Európai Unió Tanácsa kihirdette azon végrehajtási határozatát, mely szerint „nem tehető jogi kötelezettségvállalás semmilyen, a 2021. évi IX. magyar törvény alapján létrehozott közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyal, illetve semmilyen, az ilyen közérdekű vagyonkezelő alapítvány által fenntartott jogi személlyel”, amelyeket 2021-ben alapítottak Magyarországon 21 egyetem fenntartására (1). A felfüggesztés és az ehhez kapcsolódó politikai viták mögötti aggodalom fő oka az a félelem, hogy az állami egyetemek alapítványi egyetemekké történő átalakítása csökkenti azok átláthatóságát és rontja az akadémiai szabadságot (2,3). Jelen tanulmány megírásának idejéig a Bizottság és Magyarország nem tudtak megoldást találni a helyzetre, így a felfüggesztett egyetemeken dolgozó nemzetközileg versenyképes hazai tudósok számára nem érhetőek el az EU-s források. Ráadásul 2024 áprilisában az Európai Unió Bíróságán megkezdődött hat egyetem fellebbezésének tárgyalása, amely várhatóan elhúzódó jogi „csatározásokhoz” vezet (4). Jelen munkánkban azt mutatjuk be, hogy a felfüggesztés és a folyamatban levő viták elhúzódása erőteljes negatív hatással bírnak a teljes magyarországi fiatal kutatói közösségre.

A felfüggesztés közvetlen következményeként az érintett egyetemek hallgatói és alkalmazottai nem kaphatnak anyagi támogatást az európai kollaborációs pályázati források többségéből. Ezenfelül sok kutatót kizártak a projektekben való részvételből is, amiért többen a megfelelő kommunikáció hiányát teszik felelőssé (5). A kialakult helyzet közvetlen hatással van a magyarországi akadémiai szféra jelentős részére, amely a többi tagállam kutatói közösségéhez hasonlóan nagymértékben függ az EU-s partnerekkel való együttműködésektől és az EU-s támogatásoktól (6, 7). Ezen túlmenően a felfüggesztés súlyos károkat okozhat a magyar tudomány egészének, rombolhatja annak hírnevét, és csökkentheti a magyar kutatók részvételét az európai uniós projektekben. Mindez különösen erős hatással lehet a fiatal kutatókra, akiknek jövőbeli lehetőségei kiemelten függenek a nemzetközi együttműködésektől (8).

Hogy megértsük a felfüggesztés fiatal kutatókra gyakorolt hatásait, kérdőíves felmérést végeztünk a 45 éves vagy fiatalabb kutatók és egyetemi oktatók körében, amelyből jelen elemzésben a 31–45 éves, PhD-fokozattal rendelkező csoportra fókuszálunk. A felmérés a Fiatal Kutatók Akadémiájával együttműködésben, 2024. január 22. és február 24. között készült, több mint egy évvel a felfüggesztés életbe lépése után. A kutatás befogadó intézménye, amely az etikai vizsgálatot is lefolytatta, a HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont volt (az etikai engedély száma: 1-FOIG/18-3/2024). Tanulmányunkban a 31–45 éves, PhD-fokozattal rendelkező 524 kitöltő válaszait elemeztük, akik az általunk vizsgált populáció 15,06%-át teszik ki. Megfigyeléseinket súlyoztuk a Magyar Tudományos Akadémia Köztestülete 31–45 éves tagjainak életkori, nemi és tudományterületi megoszlása alapján, ez utóbbit az MTA osztályainak besorolása szerint tettük.

Eredmények

A felmérésünkben részt vevő fiatal kutatók 40 százaléka tapasztalta az EU-s források befagyasztásának negatív hatásait (1. táblázat). Várakozásainknak megfelelően, a pályázati források elzárása azokat a kutatókat sújtotta jobban, akik a felfüggesztést megelőző években már nyújtottak be EU-s pályázatokat. A különbség azonban sokkal kisebb és kevésbé szignifikáns a felfüggesztett egyetemen dolgozó kutatók és oktatók, illetve azok között, akiknek legalább részállása van más, a tiltás alatt nem álló munkahelyen (1. táblázat). Ezek az eredmények egyértelműen arra utalnak, hogy a felfüggesztés által érintett egyetemekre való közvetlen hatáson kívül a tilalom közvetett módon azokat az egyetemeket és kutatóintézeteket is érinti, amelyek nem esnek a hatálya alá.

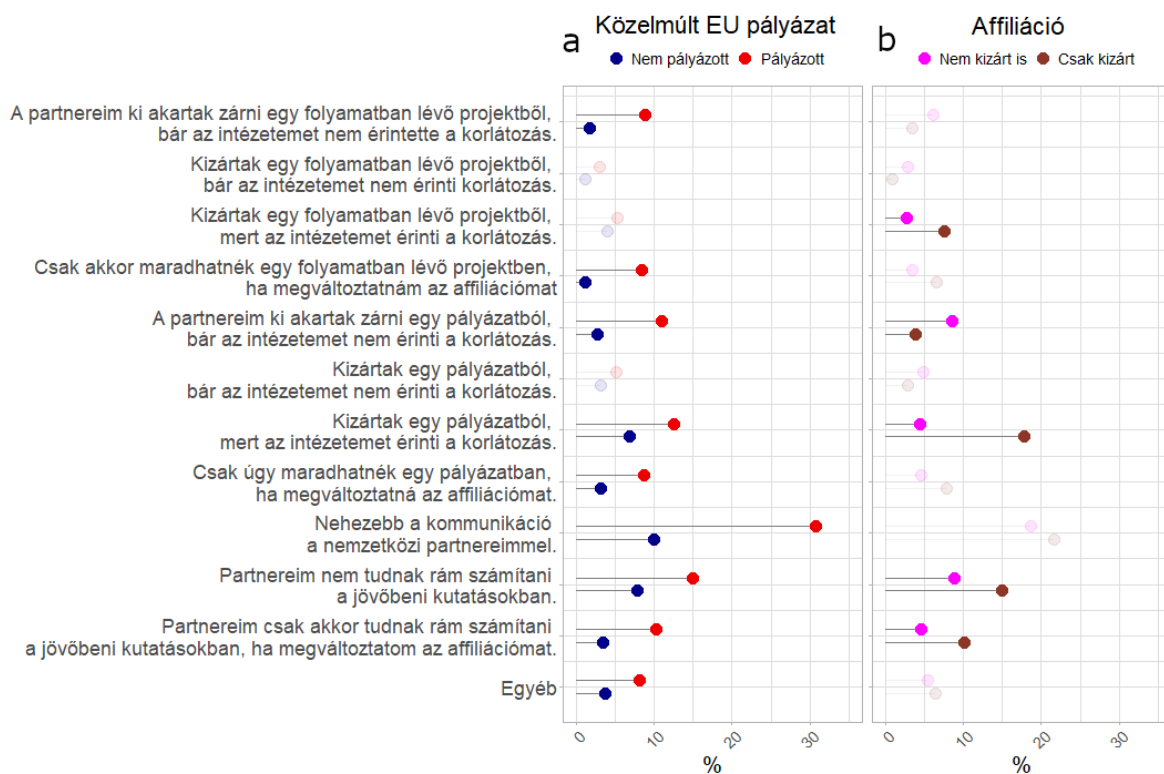
1. táblázat. A fiatal magyar kutatók kizáráshoz kapcsolódó negatív tapasztalatai affiliáció szerint, illetve annak függvényében, hogy korábban pályáztak-e EU-s kutatási forrásokra. A válaszadók százaléka.

		Válaszadók száma	Negatív hatás	Szignifikancia
Az elmúlt három évben beadott legalább egy EU-s pályázatot.	igen	249	54,3 %	$Chi^2 (1, 524) = 42,977$ $p = 0,000$
	nem	275	26,1 %	
Csak felfüggesztett egyetemen van munkaviszonya.	igen	203	46,4 %	$Chi^2 (1, 524) = 6,415$ $p = 0,011$
	nem	321	35,1 %	
Összesen			39,5 %	

Az eredményünket alátámasztja a válaszadók személyes tapasztalata is. „*Bár állami fenntartású az egyetem, külföldön rossz a megítélésünk mint magyar kutatóknak. Az emberek általánosítanak*” – írta egy 31-35 éves férfi vegyész, aki egy olyan egyetemen dolgozik, amelyet nem érint a felfüggesztés. A nemzetközi együttműködő partnerek és szervezeteik bizonytalanak ítélik meg a magyarországi kutatókkal való közös pályázást még akkor is, ha azok olyan egyetemen dolgoznak, amelyet nem érint a kizárás. „*Több országból jelezték, hogy az érintett nemzeti oktatási minisztériumból 'szóltak' adott karok vezetésének, hogy magyar egyetemekkel ne működjenek közre*” – jegyezte meg egy, a 36–40 éves korcsoportba tartozó férfi matematikus, aki egy állami egyetemen dolgozik, amely kívül esik a korlátozás hatályán.

A negatív következmények mélyebb feltárása érdekében arra kértük a felmérés kitöltőit, hogy egy listából válasszák ki a konkrét következményeket, amelyeknek elszenvedői voltak, például kizárták őket egy futó projektből vagy egy alakuló konzorciumból (az eredeti kérdőív kérdéseit az S2 táblázat tartalmazza). Közvetlenül rákérdeztünk, hogy az egyetemen és a kutató munkaviszonya miatt történt-e törés a nemzetközi kapcsolatokban. A konkrét szituációk mellett általános kérdéseket is feltettünk a hosszú távú hatásokra és a nemzetközi kommunikációra vonatkozóan. A negatív hatásokat megelőző arányát a fenti elemzésekhez hasonlóan a korábbi aktív pályázás, illetve aszerint vizsgáltuk, hogy az illető kutató munkaviszonya a felfüggesztés által érintett egyetemen van-e kizárólag, vagy van nem érintett egyetemen, illetve kutatóhelyen (is) legalább félállása (1. ábra).

Az EU-s pályázatok írásában aktív válaszadók közel 9 százaléka jelezte, hogy nemzetközi partnereik ki akarták őket zárni már korábban nyertes konzorciumokból annak ellenére, hogy intézményüket nem érintette a felfüggesztés. Ezek a kutatók végül meg tudták győzni partnereiket, hogy nincs szükség a kizárásra. Azonban a teljes mintában a felfüggesztés által nem érintett intézményekben dolgozók 2 százalékát olyan projektekből zárták ki, amelyek már korábban támogatást nyertek, míg az érintett egyetemen kutatói esetében ez az arány 5 százalék volt. Hasonló tendencia figyelhető meg (szintén az összes válaszadó körében) a tervezett projektek esetén azzal a különbséggel, hogy a kizárások aránya magasabb volt: a nem érintett intézmények esetében 4 százalék, míg a felfüggesztett egyetemen esetében 10 százalék.

1. ábra. Az EU-s kutatási források felfüggesztésének hatása a magyar fiatal kutatókra. A válaszadók százalékos megoszlása, különválasztva azokat, akik (a) az elmúlt három évben adtak, illetve nem adtak be európai uniós pályázatot, valamint (b) csak felfüggesztett egyetemmel van munkaviszonyuk, vagy a tilalom által nem érintett intézményben dolgoznak, legalább félállásban. Az átlászó jelölők esetében a százalékos érték nem mutat szignifikáns eltérést a csoportok között ($p \geq 0,05$). A χ^2 és p -értékeket az S1 táblázat tartalmazza.

Arra is volt példa, hogy a projektben maradás érdekében a magyar kutatókat arra kérte a konzorcium vezetője, hogy vigyék át a támogatást egy nem felfüggesztett intézménybe, amennyiben ez lehetséges, vagy váltsanak munkahelyet. Ugyanakkor a válaszadók összesen 20 százaléka jelezte, hogy a nemzetközi partnerekkel való kommunikáció sokkal nehezebbé vált. Ez a tendencia még erősebb volt azoknál a kutatóknál, akik az elmúlt 3 évben EU-s támogatásra pályáztak (31 százalék), azonban nem mutatott szignifikáns különbséget azok között, akiknek csak valamelyik érintett egyetemen volt állása, és azok között, akiknek legalább egy nem érintett munkaviszonya (is) volt.

A magyar partnerek bevonásával kapcsolatban fellépő bizonytalanság nagy valószínűséggel hosszú távon fog hatni a magyar tudományra. „Jelenleg egy HORIZON EU projektben vagyunk konzorciumi partnerek. A konzorciumvezető hölggyel folytatott személyes megbeszélés során jelezte nekem, hogy elbizonytalanodott abban, hogy tudnak-e rám számítani a jövőbeni kutatások kapcsán az előállt helyzet miatt” – jellemezte a helyzetet egy 36-40 év közötti női kutató a földtudományok területéről, aki egy nem felfüggesztett egyetemen dolgozik. A felfüggesztés által sújtott egyetemeken dolgozó válaszadók 15 százaléka kapott informális jelzést külföldi kollégáitól arról, hogy a jövőben nem számíthatnak a részvételükre. Ez az arány 9 százalék azoknál, akik legalább részállással rendelkeznek valamelyik nem érintett magyarországi intézményben. A magyarországi kutatók bevonása egyre nagyobb kockázattal jár, és ez nemcsak az Erasmus- és a Horizont-programoknál jelentkezik, hanem más európai támogatásoknál is. Egy 36-40 év közötti férfi biológus kutató szerint „olyan EU-s forrás esetében sem 'mernek' velünk pályázni, amelyet nem érint a felfüggesztés (különböző Interreg konstrukciók), mivel informális jelzést kaptak arról a fenntartójuktól, hogy a magyar partner hátrányt jelent az elbírálásnál.”

Összegzés

Nehéz megjósolni, milyen hosszú távú hatással lesz a hazai akadémiai életre az egyetemek nagy részének kizárása a Horizont- és az Erasmus-programokból. Jelenleg a Magyar Kormány nemzeti programokkal próbálja kompenzálni az EU-s pályázati források kiesését (9). Mindeközben az állami (a források elvonásával nem érintett) egyetemeken dolgozók az elfogadhatatlanul és fenntarthatatlanul alacsony alapbérek ellen tiltakoznak (10,11). Ugyanakkor a felmérésünk adatai szerint a fiatal kutatók úgy látják, hogy a korlátozások nemcsak forrásmegvonást jelentenek, hanem a kutatói hálózatok gyengülését, a magyar tudományos közösség elszigetelődését, valamint a képzési lehetőségek megcsappanását is, amelyek mind alapvető fontosságúak a versenyképesség és a minőségi kutatás fenntartásához. Ezen negatív hatások ellensúlyozására a válaszadók 16 százaléka már elgondolkozott azon, hogy munkahelyet váltson, illetve másodállást vállaljon Magyarországon belül, míg 25 százalékuk külföldi állás keresésébe kezdett, vagy azt tervezi. Ennek eredményeképpen az ország elveszítheti azon kutatóit, akik aktív szerepet tudnak vállalni a magyar tudomány európai hálózatokba való integrálásában (12).

Összességében eredményeink arra világítanak rá, hogy a magyar tudomány nemzetközi hírneve nagy csapást szenvedett el az EU-s források felfüggesztésének következtében. A magyarországi kutatók és egyetemi oktatók kizárása az Erasmus- és Horizont-projektekből sokkal szélesebb körű hatással bírhat, mint amit a felfüggesztés maga felvet: noha nem az összes egyetem került kizárásra, az intézkedés komoly sokk hullámként hatott a teljes magyarországi kutatási és innovációs ökoszisztémára.

Az Egyesült Királyság egyetemeinek Horizont-programokból történő korábbi kizárásából és sikeres reintegrációjából (13,14) kiindulva ugyanakkor bízunk abban, hogy ez a helyzet előbb-utóbb véget ér, és a magyar tudomány által elszenvedett hatások minimalizálhatók lesznek. Az érintett felek párbeszéde a vita feloldására mindenképpen sürgető, de a visszailleszkedés ösztönzésében óriási jelentőséggel bírhat a nemzetközi tudományos közösség hangja is (15,16). A felfüggesztés feloldása nemcsak a hazai egyetemeknek lenne hasznos, de növelheti az Európai Kutatási Térség és az európai kutatás globális versenyképességét is (17,18).

Felhasznált források és jegyzetek

1. Council of the European Union, “Implementing Decision (EU) 2022/2506 on measures for the protection of the Union budget against breaches of the principles of the rule of law in Hungary” (2022); URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022D2506>.
2. T. Brent, “Erasmus ban ‘regretful’ but MEPs agree the EU must safeguard academic freedom in Hungary”. (Science | Business, 2004); URL: <https://sciencebusiness.net/news/universities/erasmus-ban-regretful-meps-agree-eu-must-safeguard-academic-freedom-hungary>
3. A felfüggesztés jogi hátterét lásd a Mellékletben.
4. “Simmelweis University Could Win Battle against the Council of the European Union” (Hungary Today, 2024); URL: <https://hungarytoday.hu/simmelweis-university-could-win-battle-against-the-council-of-the-european-union/>
5. T. Brent, “Commission clarifies position on Hungary’s participation in Horizon Europe”. (Science | Business, 2024); URL: <https://sciencebusiness.net/news/horizon-europe/commission-clarifies-position-hungarys-participation-horizon-europe>
6. A. Varga, T. Sebestyén, Does EU Framework Program participation affect regional innovation? The differentiating role of economic development. *International Regional Science Review* 40, 405-439 (2017).
7. T. Makkonen, T. Mitze, Scientific collaboration between ‘old’ and ‘new’ member states: Did joining the European Union make a difference? *Scientometrics* 106, 1193-1215 (2016).
8. I. Friesenhahn, C. Beaudry, “The global state of young scientists. Project Report and Recommendations” (Global Young Academy, 2014); https://globalyoungacademy.net/wp-content/uploads/2015/06/GYA_GloSYS-report_webversion.pdf.

9. National Research, Development, and Innovation Office, “The government set up a Horizon Europe guarantee fund to support the participation of Hungarian universities operated by public interest trust foundations in Horizon Europe projects” (2023); URL: <https://nkfih.gov.hu/english/news-of-the-office/government-contribution-fund>.
10. Zs. Hanga, “650 ELTE staff members demand a tripling of basic salaries in open letter”. (Telex, 2024); URL: <https://telex.hu/english/2023/01/18/650-elte-staff-write-open-letter-calling-for-a-tripling-of-basic-salaries>.
11. J. Woods, “Shocking: An assistant professor’s net wage below EUR 620/month in Hungary” (Daily News Hungary, 2024); URL: <https://dailynewshungary.com/shocking-an-assistant-professors-net-wage-below-eur-620-month-in-hungary>.
12. O. A. Doria Arrieta, F. Pammolli, A. M. Petersen, Quantifying the negative impact of brain drain on the integration of European science. *Science Advances* 3, e1602232 (2017).
13. K. Sanderson, M. Naddaf, Scientists celebrate as UK rejoins Horizon Europe research programme. *Nature* 621, 235-236 (2023).
14. Council of the European Union, “EU-UK relations: Council gives the go-ahead to UK participation in the Horizon Europe and Copernicus programmes” (2023); URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/11/15/eu-uk-relations-council-gives-the-go-ahead-to-uk-participation-in-the-horizon-europe-and-copernicus-programmes>.
15. France Universités “On the association of the United Kingdom and Switzerland to Horizon Europe” (2023); URL: <https://franceuniversites.fr/actualite/on-the-association-of-the-united-kingdom-and-switzerland-to-horizon-europe>.
16. J. Palmowski, “The UK and Switzerland must be admitted to Horizon Europe” (Times Higher Education, 2022); URL: <https://www.timeshighereducation.com/blog/uk-and-switzerland-must-be-admitted-horizon-europe>
17. A. Chessa, A. Morescalchi, F. Pammolli, O. Penner, A. M. Petersen, M. Riccaboni, Is Europe evolving toward an integrated research area? *Science* 339, 650-651 (2013).
18. D. Matthews “US holds off China in global R&D spending rate” (Science Business, 2024); URL: https://sciencebusiness.net/news/international-news/us-holds-china-challenge-global-rd-spending-race?fbclid=IwAR3MGbHrjAFZTtC-q7Amgnc78iCbZ1heAjFgVdRtN8gGjNQHXHf9YSpZTNs_aem_AduiC_FHmlcn3Owo4J9UcNmWpe_vooA-5zvUglzPgF0Oyamid92hi5poHYizx4jli2ZdJKpRwIFauijkLVbrl5F.

Melléklet

Jogszabályi háttér

A Határozat jogalapja az (EU, EURATOM) 2020/2092 rendelet az Unió költségvetésének védelme érdekében alkalmazandó általános feltételrendszeréről (a továbbiakban: Rendelet). A Határozat 2. cikke szerint az i) Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz; ii) Integrált Közlekedési Operatív Program Plusz; és iii) Területi és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében jóváhagyott költségvetési kötelezettségek 55%-a vonatkozik rájuk. Különösen a hivatkozott cikk második része hangsúlyozza, hogy „semmilyen jogi kötelezettségvállalás nem tehető a 2021. évi IX. törvény alapján létrehozott közérdekű vagyonkezelő alapítványokkal vagy az ilyen közérdekű vagyonkezelő alapítványok által fenntartott szervezetekkel” azonnali hatállyal. A 2021. évi IX. törvény közérdekű vagyonkezelő alapítványokat hozott létre, főként egyetemek kezelésére. A 2021. évi IX. törvény 1. melléklete 21 egyetemet sorol fel (név szerint), amelyeket közérdekű vagyonkezelő alapítványoknak kell kezelniük. Ezért a Határozat 2. cikke értelmében az Európai Unió költségvetése és a közérdekű vagyonkezelő alapítványok által működtetett érintett 21 egyetem között nem köthető jogi kötelezettségvállalás. A Határozat preambuluma 65. bekezdése szerint a Bizottságnak továbbra is figyelemmel kell kísérnie a magyarországi helyzetet, és bármilyen fejlemény esetén a Magyarország által javasolt helyreállító intézkedések végrehajtását az Európai Bizottságnak gyorsan értékelnie kell. Pozitív értékelés esetén az Európai Bizottságnak késedelem nélkül javaslatot kell tennie a Tanács számára a Rendelet (EU, Euratom) 2020/2092 7. cikke szerinti intézkedések feloldására, amennyiben azok elfogadásának feltételei már nem állnak fenn.

SI. táblázat. Szignifikanciaszámok

		Szignifikancia a közelmúltban benyújtott uniós támogatások alapján	Szignifikancia az affiliációk szerint
1	A partnereim ki akartak zárni egy folyamatban lévő projektből, bár az intézetemet nem érintette a korlátozás.	$Chi^2(1, 524) = 13.166,$ $p = .000$	$Chi^2(1, 524) = 1.970,$ $p = .160$
2	Kizártak egy folyamatban lévő projektből, bár az intézetemet nem érinti korlátozás.	$Chi^2(1, 524) = 2.066,$ $p = .151$	$Chi^2(1, 524) = 2.001,$ $p = .157$
3	Kizártak egy folyamatban lévő projektből, mert az intézetemet érinti a korlátozás.	$Chi^2(1, 524) = .446,$ $p = .504$	$Chi^2(1, 524) = 5.983,$ $p = .014$
4	Csak akkor maradhatnék egy folyamatban lévő projektben, ha megváltoztatnám az affiliációm.	$Chi^2(1, 524) = 16.047,$ $p = .000$	$Chi^2(1, 524) = 2.522,$ $p = .112$
5	A partnereim ki akartak zárni egy pályázatból, bár az intézetemet nem érinti a korlátozás.	$Chi^2(1, 524) = 13.198,$ $p = .000$	$Chi^2(1, 524) = 4.076,$ $p = .043$
6	Kizártak egy pályázatból, bár az intézetemet nem érinti a korlátozás.	$Chi^2(1, 524) = 1.792,$ $p = .181$	$Chi^2(1, 524) = 1.273,$ $p = .259$
7	Kizártak egy pályázatból, mert az intézetemet érinti a korlátozás.	$Chi^2(1, 524) = 4.648,$ $p = .031$	$Chi^2(1, 524) = 25.764,$ $p = .000$
8	Csak úgy maradhatnék egy pályázatban, ha megváltoztatnám az affiliációm.	$Chi^2(1, 524) = 7.201,$ $p = .007$	$Chi^2(1, 524) = 2.301,$ $p = .129$
9	Nehezebb a kommunikáció a nemzetközi partnereimmel.	$Chi^2(1, 524) = 36.053,$ $p = .000$	$Chi^2(1, 524) = .696,$ $p = .404$
10	Partnereim nem számíthatnak rám a jövőbeni kutatásokban.	$Chi^2(1, 524) = 6.849,$ $p = .009$	$Chi^2(1, 524) = 4.633,$ $p = .031$
11	Partnereim csak akkor tudnak rám számítani a jövőbeni kutatásokban, ha megváltoztatom az affiliációm.	$Chi^2(1, 524) = 10.618,$ $p = .001$	$Chi^2(1, 524) = 7.002,$ $p = .008$
12	Egyéb	$Chi^2(1, 524) = 4.634,$ $p = .031$	$Chi^2(1, 524) = .274,$ $p = .601$

Az 1. ábra *Chi-négyzet* tesztek részletei. Szabadságfokok, esetek száma, *Chi-négyzet* értékek és *p*-értékek.

S2. táblázat. Az eredeti kérdőívkérdések

- 1 Egy elnyert pályázat kapcsán már jelezték a partnerek, hogy nem tudnak rám számítani, és ki akartak zárni az előállt helyzet miatt, miközben az intézményemet nem érinti a források felfüggesztése. Végül sikerült megértetni velük, hogy a döntés az intézményemre nem vonatkozik, és így mehetett a projekt.
 - 2 Egy elnyert pályázat kapcsán már jelezték a partnerek, hogy nem tudnak rám számítani, és kizártak az előállt helyzet miatt, miközben az intézményemet nem érinti a források felfüggesztése.
 - 3 Egy elnyert pályázat kapcsán már jelezték a partnerek, hogy nem tudnak rám számítani, és kizártak az előállt helyzet miatt, mivel az intézményemet érinti a források felfüggesztése.
 - 4 Egy elnyert pályázat kapcsán már jelezték a partnerek, hogy úgy tudnak rám számítani az előállt helyzet miatt, ha keresek egy másik affiliációt/intézményi kötődést.
 - 5 Egy beadni tervezett pályázat kapcsán már jelezték a partnerek, hogy nem tudnak rám számítani, és ki akartak hagyni az előállt helyzet miatt, miközben az intézményemet nem érinti a források felfüggesztése. Végül sikerült megértetni velük, hogy a döntés az intézményemre nem vonatkozik, és így mehetett a projekt.
 - 6 Egy beadni tervezett pályázat kapcsán már jelezték a partnerek, hogy nem tudnak rám számítani, és kizártak az előállt helyzet miatt, miközben az intézményemet nem érinti a források felfüggesztése.
 - 7 Egy beadni tervezett pályázat kapcsán már jelezték a partnerek, hogy nem tudnak rám számítani, és kizártak az előállt helyzet miatt, mivel az intézményemet érinti a források felfüggesztése.
 - 8 Egy beadni tervezett pályázat kapcsán már jelezték a partnerek, hogy úgy tudnak rám számítani az előállt helyzet miatt, ha keresek egy másik affiliációt/intézményi kötődést.
 - 9 Nemzetközi partnereimmel a kommunikáció már nehezkesebb az előállt helyzet miatt.
 - 10 Informális, laza kutatási hálózataim jelzése szerint nem tudnak rám számítani a jövőbeli kutatások kapcsán az előállt helyzet miatt.
 - 11 Informális, laza kutatási hálózataim jelzése szerint akkor tudnak rám számítani a jövőbeli kutatások kapcsán az előállt helyzet miatt, ha keresek egy másik affiliációt/intézményi kötődést.
 - 12 Egyéb, éspedig
-

